

Fra Modum ungdomsråd

Til de politiske partiene i Modum

Ønske om skolefrukt

Modum ungdomsråd har jobbet med tema skolefrukt det siste året. Vi er nå nytt råd på plass i høst og vil ta dette arbeidet videre: Vi ønsker skolefrukt tilbake i grunnskolen.

Fra høsten 2007 ble det innført gratis frukt til alle rene ungdomsskoler. Ordningen ble avsluttet i Modum 1.1.2014. Elevene savner tilbudet og synes de merker stor forskjell i læringsmiljøet i skolen. Ungdommene ønsker at kommunen skal være med og forebygger fedme og tilby frukt som substitutt får junkfood. Skolefrukt kan skape sunne vaner som kan bli videreført senere i livet.

Buskerud Ungdommens Fylkesting BUFT har gitt et innspill til Fylkeskommunens Plan for Kunnskapssamfunnet. BUFT skriver: «Mange elever har dårlige matvaner. Vi ønsker gratis skolefrukt, vannautomater og tilgang til skolefrokost. - Frokost gir bedre læring og roligere klassemiljø!». BUFT fremmer egen sak om skolefrukt på de videregående skolene i fylket i stedet for skolefrokost, ettersom frukt er langt rimeligere enn frokost til alle elever.

Helsedirektoratet skriver i sine nasjonale faglige retningslinje for mat og måltider i skolen, del 2 (2015): Mat og måltider i ungdomsskolen:

Alle ungdomsskoler bør tilby ordninger som gir elevene mulighet til å få en grønnsak, frukt eller bær på skolen hver dag. De fleste barn og unge spiser mindre frukt og grønnsaker enn anbefalt.

Tilgjengelighet er den viktigste faktoren for å få barn og unge til å spise mer, og her kan skolen spille en viktig rolle. Oppkuttet frukt og grønnsaker øker tilgjengeligheten.

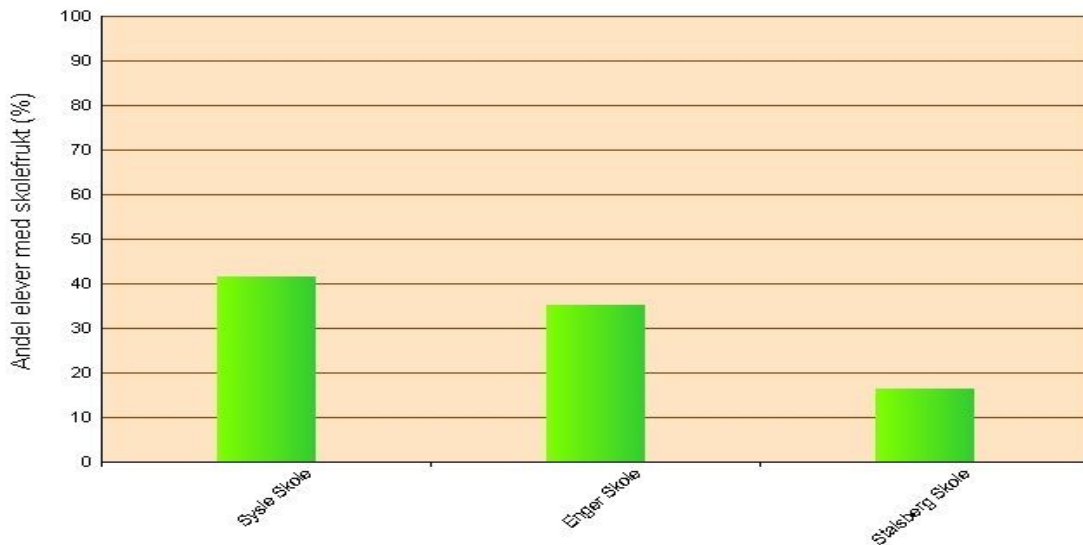
Grønnsaker, frukt og bær er gode kilder til flere vitaminer, mineraler og fiber. Barn, unge og voksne bør av helsemessige grunner spise minst fem porsjoner grønnsaker, frukt eller bær om dagen, hvorav minst halvparten bør være grønnsaker. «Fem om dagen» oppnås enklest ved å spise grønnsaker, frukt eller bær til hvert måltid. Det finnes ingen veletablert internasjonal eller nasjonal definisjon av porsjonsstørrelse, men i Norge har man valgt å definere en porsjon frukt, bær og grønnsaker som 100 gram. Denne anbefalingen gjelder voksne og barn fra 10-årsalderen.

Erfaringer med gratisordninger for frukt/grønnsaker i skolen viser at inntaket av frukt øker for alle grupper elever, uavhengig av sosioøkonomisk status.

Østfold fylkeskommune har gjort forsøk med skolefrukt i videregående skole og kan vise til gode resultater i samarbeid med Østfoldhelsen.

I Modum har barneskolene Enger, Stalsberg og Sysle tilbud om skolefruktabonnement gjennom Skolefrukt.no. Skolefrukt er et offentlig tiltak som driftes av Opplysningskontoret for frukt og grønt (frukt.no) på vegne av Helsedirektoratet. Statistikk på nettsiden viser at bare en mindre del av elevene benytter seg av tilbudet:

Modum kommune. Høst 2015

Skole	Andel med skolefrukt	Antall elever med skolefrukt	Antall elever totalt
Sysle Skole	42 %	71	171
Enger Skole	35 %	74	210
Stalsberg Skole	17 %	36	217

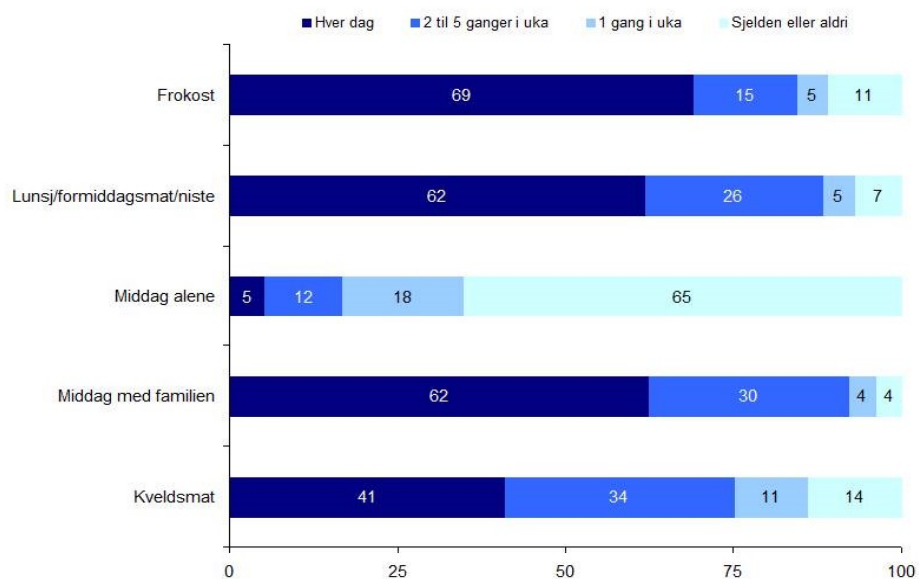
Antall elever uten skolefrukt (alt. 1) og andel elever med skolefrukt (alt. 2-4) er beregnet ut fra nyeste GSI-tall for antall elever. Viste verdier kan derfor være misvisende for tidligere skoleår.

Kilde: Skolefrukt.no

Elevers måltidsvaner er et tema i den store ungdomsundersøkelsen som blir gjennomført i Modum hvert tredje år gjennom Ungdata. I 2013 svarte elevene i ungdomsskolene i Modum slik om måltidsvaner:

Hvor ofte spiser du følgende i løpet av en uke?

Av svarene synes det som en andel ikke har faste rutiner for frokost og lunch. Dette påvirker evnen til å lære. Vi i ungdomsrådet tror gratis skolefrukt kan være et bidrag til å få flere til å gjennomføre utdanningen.

Vi ser at flere partier er opptatt av skolefrukt og vil be dere om hjelp til å ta opp denne saken med Modum kommune:

- Modum Arbeiderparti skrev i sitt valgprogram at de vil gjeninnføre gratis skolefrukt til alle elever i 1.-10. klasse.
- Senterpartiets stortingsprogram 2013-17: For at elevene skal ha god helse og godt læringsutbytte må skoledagen legge til rette for et sunt kosthold og øk fysisk aktivitet. Ordningen med frukt og grønt må ikke fjernes, men utvides.
- SV sitt arbeidsprogram 2015-19: Bedre ernæring for bedre læring: SV vil utvide ordningen med frukt og grønt til å omfatte hele grunnskolen. På sikt er det et mål for SV å innføre et gratis skolemåltid.

Kostnader:

Alle grunnskoler kan abonnere på frukt og grønt, tilbudet koster foresatte kr 3,00 per frukt/grønt for hver dag eleven får frukt. Frukten subsidieres av Helsedirektoratet med kr 1,- per enhet. Ved en kommunalt betalt ordning vil det kunne bestilles frukt/grønt til samme pris som til foresatte, dvs. kr 3,- inkl. mva.

Det er ca 240 elever på NMU og ca 200 på SMU. Barneskolene i Modum har drøyt 1500 elever til sammen. Med kr 3 pr frukt og 190 skoledager vil gratis skolefrukt koste ca kr 250 000 årlig for ungdomsskolen og ca kr 1,1 mill årlig for hele grunnskolen fra 1. til 10. trinn.

Vi i ungdomsrådet håper dere kan ta opp saken og hjelpe oss å få skolefrukt tilbake. Vi stiller gjerne på møter om dere ønsker det.

Spørsmål / kontaktinfo: Leder Sondre K. Glesne, epost Sondre.kg@hotmail.com Tlf 98609622.